

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Aleksander Stanisław
Nazwisko: Wirpsza
Miejsce urodzenia: Kraków
Data urodzenia: 28-02-1946
Imię ojca: Witold
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Aleksander Wirpsza został zarejestrowany 16.01.1967 przez Wydział III-1 KSMO w Warszawie do Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) o kryptonimie "Gabes" i nr. rejestracyjnym 3915. Sprawę wszczęto na podstawie "materiałów agenturalnych" dotyczących działalności A. Wirpszy określonej jako "propagowanie wrogich treści - drukowanie nielegalnych wydawnictw". 11.06.1979 KE przekształcono na Sprawę Operacyjnego Rozpracowania (SOR), a następnie 27.04.1984 ponownie na Kwestionariusz Ewidencyjny. Materiały wyrejestrowano "z uwagi na nieprzydatność do celów operacyjnych" i zniszczono 10.01.1990 za protokołem OP-0096/III/90. Wpis na podstawie zachowanych zapisów ewidencyjnych.</p>		<p>Materiały zniszczono w 1990 roku. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.</p>
<p>Akta kontrolne śledztwa prowadzonego przez KSMO w Warszawie w sprawie Aleksandra Wirpszy, podejrzanego o „przechowywanie rękopisów, których treść obniżała powagę naczelnych organów PRL”. Materiały zawierają się w latach 1968-1978. Aleksander Wirpsza (student III roku Wydziału Filozofii UW) został objęty dochodzeniem 08.03.1968 po wydarzeniach marcowych w 1968 roku. Podejrzany o to, że od 06.03.1968 brał udział w kolportażu i przechowywaniu ulotek. Aresztowany tymczasowo w związku z „zachodzącą obawą mactwa” i faktem, iż „przestępstwo nosi cechy wysokiej szkodliwości społecznej” (na podstawie wniosku z 10.03.1968). Osadzony w Centralnym Więzieniu nr 1 Warszawa-Mokotów. 30.03.1968 postanowiono o wszczęciu śledztwa „w sprawie zorganizowania nielegalnego zgromadzenia publicznego w dniu 8 marca 1968 na terenie UW”. Śledztwo umorzono 05.08.1968 „z powodu nie stwierdzenia przestępstwa”. Materiały złożono do archiwum pod sygn. 6318/III.</p>		<p>IPN BU 0330/327 t. 71 (6318/III/70).</p>

<p>Akta o sygnaturze IPN BU 473/69 to materiały Centralnego Więzienia nr 1 Warszawa-Mokotów dotyczące Aleksandra Wirpsy, podejrzanego o popełnienie przestępstwa polegającego na przechowywaniu rękopisów „których treść obniżała powagę naczelnych organów PRL”. Tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia z 10.03.1968 i osadzony w areszcie śledczym, a postanowieniem Prokuratury Wojewódzkiej w Warszawie z 05.06.1968 areszt tymczasowy przedłużono do 09.09.1968. Zwolniony nakazem z 27.07.1968.</p>	<p>IPN BU 473/69.</p>
<p>Aleksander Wirpsza otrzymał kilkukrotne zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych do krajów kapitalistycznych (KK) i krajów demokracji ludowej (KDL) wniesione na wniosek Wydziału III KSMO. Zastrzeżenia wydawane przez Biuro Paszportów MSW dotyczyły lat 1973-1982. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.</p>	<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.</p>
<p>Materiały administracyjne Departamentu III MSW z lat 1975-1977, dotyczące petycji opracowanych przez grupy osób o „postawach opozycyjnych”, a w szczególności sygnatariuszy poszczególnych dokumentów. Aleksander Wirpsza (wówczas zatrudniony w redakcji miesięcznika „Hotelarz”) przechodzi w powyższych materiałach jako jeden z sygnatariuszy listów i petycji w sprawie zmian w Konstytucji PRL.</p>	<p>IPN BU 0296/205 t. 7 (KS/4/977).</p>
<p>Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) o kryptonimie „Bór” (nr rejestracyjny 4296) prowadzony przez SUSW od 12.12.1975 do 25.01.1989. Sprawa została założona na Tomasza Burka, starszego asystenta w Instytucie Badań Literackich PAN podejrzanego o „negatywne inicjatywy polityczne”. Aleksander Wirpsza przechodzi w powyższych materiałach w notatce KSMO z 31.01.1976 skierowanej do Naczelnika Wydziału III KWMO w Poznaniu. A. Wirpsza wraz z Tomaszem Burkiem są wymienieni jako figuranci Sprawy Operacyjnego Rozpracowania prowadzonej przez Wydział III KSMO. W związku z ich wyjazdem do Poznania, KSMO w Warszawie zwraca się z prośbą o objęcie kontrolą operacyjną podczas pobytu oraz uniemożliwienie publikacji oraz spotkań autorskich na terenie podległym poznańskiej KWMO. Notatka zawiera także krótką charakterystykę obu figurantów, Aleksander Wirpsza opisany jest jako „jeden z organizatorów i uczestników wrogich wystąpień podczas wydarzeń marcowych, zajmujący się m.in. kolportażem antypaństwowych ulotek na terenie UW i miasta” oraz „rozpowszechniający wśród młodych literatów poglądy antysocjalistyczne”. Materiały złożono do archiwum pod sygn. 9997/II.</p>	<p>IPN BU 0258/294 t. 1 (9997/II).</p>